

III - Katakombi ta' Hal Resqun

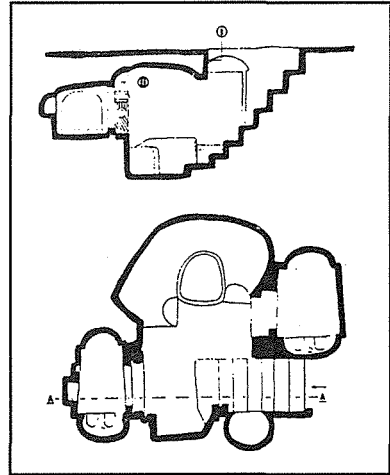
Hafna semgħu żgur bil-katakombi l-kbar użati mill-ewwel insara f'Malta li jinsabu fl-inħawi tar-Rabat, bħalma huma l-gruppi ta' San Pawl u ta' Sant' Agata. Iżda minbarra dawn hemm għadd kbir ta' katakombi iċken u mhux magħrufa mxerda mal-kampanja Maltija, bosta minnhom f'postijiet moħbija. Fost dawn insibu l-katakombi ċkejken u importanti ta' Hal Resqun li jinsab ftit 'il barra minn Hal Luqa u mill-Gudja, bejn il-knisja l-qadima ta' Santa Marija ta' Bir Miftuħ u l-mitjar il-ġdid.

Dan il-katakombi, li jista' jkun tar-raba' jew tal-ħames seklju W.K. inkixef fl-1887 iżda b'xorti ħażina ħadd ma ħa ħsiebu f'dak iż-żmien. Ħamsa u għoxrin sena wara tnaddaf u kien eżaminat, iżda xi vandali daħlu fih ftit wara u mlew bi ħmieġ u b'ġebel.

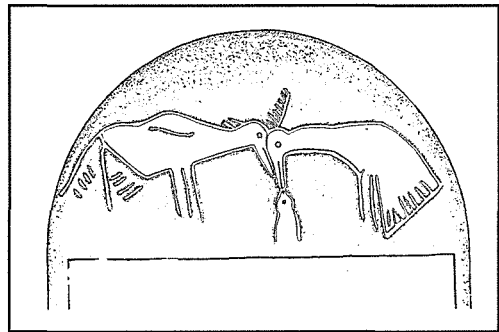
Fl-1934 reġa' tnaddaf u twaħħal ukoll bieb. Sir Temi Zammit, id-Direttur tal-Mużew f'dak iż-żmien, ħa din l-okkażjoni biex jagħmel studju bir-reqqa. Is-sena ta' wara, fil-fatt, deher ir-rapport tiegħu dwar il-katakombi fil-bullettin tal-mużew.

Biex wiehed jidhol fil-katakombi, jeħtieġlu jinzel tmien tarġiet dojoq maqtuġhin fil-blatt. Fis-saqaf bl-arkati f'nofs dan it-taraġ hemm imnaqqax disinn li juri żewġ pellikani qegħdin jitimġhu l-frieħ. Il-pellikan kien simbolu importanti fl-arti nisiranija tal-bidu. Kien meqjus bħala allegorija tas-Sagrament ta' l-Ewkaristija. Skond il-leġġenda antika, il-pellikan jitma' l-frieħ tiegħu b'demm u b'laħam minn sidru.

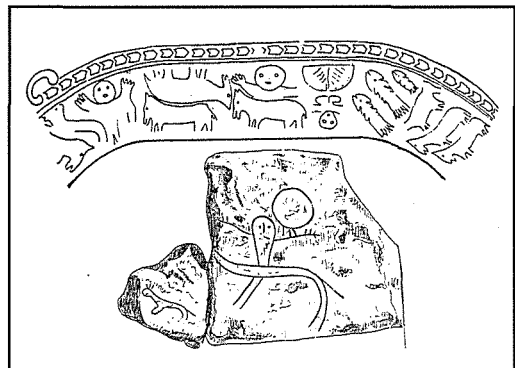
Kif wiehed jinzel it-taraġ isib quddiemu qabar-tieqa maħsub għal żewġ iġsma. Dan it-tip ta' qabar huwa l-iżjed wiehed komuni fil-katakombi ż-żgħir ta' barra r-Rabat u jissejjaħ hekk għax tidhol għalih minn fetħa rettangolari għamla ta' tieqa. F'Hal Resqun u ħafna bnadi oħra "t-tieqa" hi mħaffra f'daħla maqtuġha fil-blatt għamla ta' arkata u għandha quddiemha ħaġra ċatta. Kienet tingħalaq bi blata wieqfa. Dan il-qabar huwa maqsum b'pilastru żgħar imnaqqaxa sewwa fuq naħa ta' ġewwa kif ukoll fuq barra. Fil-ħnejja ta' l-arkata hemm graffitti maħdum ħażin iżda ta' interess kbir. F'dan it-tinqis hemm aktarx imfisser il-ħolqien tad-dinja. Din hi aktarx l-eqdem rappreżentazzjoni f'Malta tal-ġrajja biblika, u għaldaqstant tant hi importanti.

Il-pjanta tal-Katakombi ta' Hal Resqun

Żewġ pellikani qegħdin jitimġhu l-ferħ

Graffitti fil-ħajt